

ИЗВЕШТАЈ ЗА РОДОВО ОДГОВОРНО БУЏЕТИРАЊЕ

1. Податоци за избраната програма

Име на програмата:

Стручно оспособување и усовршување во земјата и странство (попрограма 11)

Сектор (организациона единица) надлежен за спроведување на програмата:

Сектор за човечки ресурси

Вид на програмата

☐ Хоризонтална

☐ Вертикална

Како програмата е поврзана со Стратегијата за родова еднаквост:

Со цел имплементација на член 5 од Законот за еднакви можности на жени и мажи, Стратегијата за воведување на родово - одговорно буџетирање на Владата на Република Македонија (2012-2017), како и обврските кои се содржани во Методологијата за родово одговорно буџетирање, Министерството за одбрана продолжува со имплементација на родовото одговорно буџетирање со изработка на втора буџетска изјава, а воедно го продолжува и процесот на следење на програмата 6 "Воена академија" за која беше изработена родова буџетска изјава (2018-2020).

Имајќи предвид дека Стратегијата за родова еднаквост има за цел унапредување на еднакви можности на жени и мажи, односно на родовата перспектива, Министерството за одбрана го продолжува спроведувањето на родово одговорно буџетирање со избор на нова попрограма 11 „Стручно оспособување и усовршување во земјата и странство“. Со оваа попрограма се обезбедува планирање на финансиски средства за образование, едукација и друг вид на стручно оспособување и усовршување на персоналот во земјата и странство, за кое е изработена родова – буџетска изјава (2022 – 2025).

2. Вовед

Буџетската попрограма 11 - Стручно оспособување и усовршување во земјата и странство офаќа планирање и следење на трошоците поврзани со стручното оспособување и усовршување на вработените во Министерството за одбрана и Армијата на Република Северна Македонија во земјата и странство. Имено, оваа попрограма е воведена во 2020 година по укинување на Владината попрограма К2 – Стручно оспособување и усовршување.

Во илустрација 11 - Стручно осигување и усовршување во земјата и странство се планираат финансиски средства за:

- дневници, лични расходи, сместување и други споредни расходи за учесници во земјата и странство по следниве основи: семинари, работилници и други видови обуки за стручно осигување и усовршување;
- договорни услуги (прошоци за школување (специјализации, последипломски студии), семинари и обуки, како и за исплата на прошоци за ангажирани надворешни соработници за реализација на обуките во земјата);
- други тековни расходи (прошоци за угостителски услуги за гости и делегации од земјата и странство, како и за набавка на репрезентативен материјал).

Со имплементација на родово - одговорното буџетирање и со изборот на оваа втора илустрација, Министерството за одбрана продолжува со вклучување на родовата компонента во процесот на планирање и буџетирање започнат во 2018 година. Земјата ги предвид различни импликации врз жените и мажите, во насока на дејкување и воочување на разликите и преземање мерки за надминување на нееднаквоста и причините за истата; овозможување правилна родова распределба на буџетските средства од аспект на родовата рамноправност.

3. Позадина/контекст

Во согласност со родово - буџетската изјава која ја изработи Министерството за одбрана за периодот 2022-2025 година се предвидува следниве клучни индикатори:

- најважните компетенции на персоналот од Министерството и Армијата кој е вклучен во СОУ (број на обуки, родово разделени податоци за учесници на родовите обуки);
- пораст на пријавени кандидати за учество на СОУ во земјата и странство за 10-20%;
- пораст на процентот на учествени кандидати за учество на СОУ во земјата и странство за 10 - 20%.

4. Остварени резултати, промени и влијанија (се следат почетните состојби и индикаторите кои укажуваат на промени)

Носител на планирање на илустрацијата 11 во 2024 година е Секторот за човечки ресурси. Истата се спроведува согласно Годишниот план за школување, стручно осигување, специјализација и обука на персоналот на Министерството и Армијата.

Стручно осигување и усовршување во земјата и странство е подеднакво достапно како за мажите, така и за жените преку еднакви можности за стручно осигување и

усовршување на различни каџеџории џерсонал - админисџраџивни службеници во Минисџерсџвоџо, како и воен и цивилен џерсонал на служба во Армијаџа.

- Зајакнаџи комџеџенции на џерсоналоџ од Минисџерсџвоџо и Армијаџа кој е вклучен во СОиУ;

- Зајакнаџи вешџини и џосебни комџеџенции на членовиџе на рабоџнаџа џруџа за сџроведување на родово одџоворно буџеџирање во Минисџерсџвоџо за одбрана;

Родово разделени податоци за обуки во 2024 година:

Обуки во земјаџа (спеџијаџизирани обуки) организирани од Министерството за одбрана

– Ценџар за обука „Д-р Џозеф Крузел“ за различни целни џруџи: админисџраџивни службеници во Минисџерсџвоџо, воен и цивилен џерсонал од Армијаџа.

Во 2024 џодина од вкупно 312 учесници, 137 или 44 % беа жени, додека 175 или 56 % беа мажи. Сџоредбено со 2023 џодина се бележи зџолемување на џроценџоџ на уџаџени жени на сџеџијаџизираниџе обуки од 2,49%.

Реализирана сџеџијаџизирана обука – семинар „Основна обука за Овластџени службени лица (ОСЛ)“. Обукаџа ја заврџаа вкупно 395 учесници – админисџраџивни службеници од Минисџерсџвоџо, каџеџорија Б,В и Г, од кои 208 беа мажи (53%) , а 187 беа жени (47%).

Сџручно осџособување и усовршување во сџрансџво

Сџеџијаџизации, школувања и курсеви во сџрансџво (курсеви во НАТО школи, Ценџри на совршенсџво; Парџнерски ценџри за обука и едукаџија, и курсеви соџласно билатџералниџе џланови со сџранскиџе земџи).

На сџручно осџособување и школувања во сџрансџво се уџаџени вкупно 232 лица од Минисџерсџвоџо и Армијаџа, од кои 85% се мажи, а 15% се жени.

Школувања, сџеџијаџизации и џоследџломски сџудии во земјаџа:

Во учебнаџа 2024/2025 џодина на Команџо - шџабна академија (Воена академија „Генерал Михаџло Аџосџолски“) од вкупно заџишани 24 слушашџели, 14 се мажи , а 2 се жени.

Во учебнаџа 2023/2024 џодина на сџручно осџособување и усовршување на офицери за џоџребиџе на службиџе на Армијаџа учесџивувале вкупно 60 учесници, од кои 48,3% се жени.

5. Анализа на буџетски алокации (планирани и потрошени средства, по корисник, дополнителни средства, специфични трошоци за жени).

Во анализата на буџетските алокации можете да се водите од:

Анализа на потрошените средства во однос на поставените индикаторите за таа програма;

Процентуалната распределба на трошоците на мажите и жените;

Анализа на ефектите и влијањето во остварување на индикаторите на програми, специфично наменети за одредена категорија граѓани, мажи или жени.

Во 2024 година, за оваа годишна програма одобрени се средства во износ од 25.000.000 денари, а со ребалансот се намалени и истите со состојба 31.12.2024 година, изнесуваат 24.300.000 денари, од кои реализирани се 22.968.009 денари.

Во 2024 година за стручно осособување и школувања во странство се уапшени вкупно 232 лица од Министерството и Армијата, од кои 85% се мажи, 15% се жени.

Во 2024 година на обуки во земјата (специјализирани обуки) организирани од Министерството за одбрана - Центар за обука „Д-р Џозеф земале учество 312 учесници, односно 175 или 56% од учесниците се мажи, а 137 односно 44% се жени.

Во Буџетот на Министерството за одбрана за годишна програма 11 – Стручно осособување и усовршување во земјата и странство во 2025 година, одобрени се 35.000.000 денари.

6. Тесни грла и научени лекции (Како можеме да ја подобриме во иднина политиката/програмата, со цел да обезбеди подобри резултати во согласност со дефинираните индикатори)

Научени лекции: Зајакнатите компетенции на персоналот од Министерството и Армијата кој е вклучен во стручното осособување и усовршување, допринесуваат за зајакнување на вештините и стручната подготвеност во работни процеси и шекови, притоа земајќи го во предвид родовиот аспект.

7. Заклучоци и препораки

1. Електронски систем за водење на статистика, односно воспоставувањето на база со родово разделени податоци за наведената програма би овозможilo методолошки да се следи програмата преку добивање и обработка на податоци за ефектите и влијанието во осъавување на индикаторите и осъакуваниите резултати.

2. Во Акцискиот план за унапредување на родовата еднаквост во Министерството за одбрана и Армијата на Република Северна Македонија (2024-2028) предвидени се активности - родови обуки за различни категории персонал со цел зајакнување на посебните компетенции, на соодветни целни групи односно различни категории персонал. Наведеното е во насока на подигање на свеста за еднаквиите можности на мажите и жените, меѓу другото и во областа на стручното осособување и усовршување, како една од компетенциите за кариерен развој и на мажите и на жените.

**Министер за одбрана
с.р. Владо Мисајловски**